

10—21/6/1976.

HV
25/85
m.l.w

*

0029

Mód. 29/81.
m.l.w.

A BELÜGYMINISZTER

4/1976. (VII. 24.) BM SZÁMÚ

RENDELETE

a rendőrhatalósági kényszerintézkedésekről

és a

6/1976. sz. miniszteri utasítás

a rendőrhatalósági kényszerintézkedésekről szóló

4/1976. (VII. 24.) BM számú rendelet

végrehajtásáról

A BELÜGYMINISZTER**4/1976. (VII. 24.) BM számú****R E N D E L E T E****a rendőrhatalósági kényszerintézkedésekről**

A rendőrségről szóló 39/1974. (XI. 1.) MT számú rendelet 13. §-ának (7) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján az alábbiakat rendelem.

1. §.

- (1) A budapesti és megyei rendőr-főkapitányság, illetőleg a járási, a városi és járási, valamint a városi, kerületi rendőrkapitányság (a továbbiakban: rendőr-főkapitányság, illetve rendőrkapitányság) vezetője rendőrhatalósági kényszerintézkedést (a továbbiakban: kényszerintézkedés):

— rendőrhatalósági felügyeletet (a továbbiakban: rendőri felügyelet), vagy

— kitiltást

alkalmazhat azzal szemben, aki az állam belső rendjét, a közbiztonságot, vagy a közrendet rendszeresen, vagy folyamatosan veszélyeztető magatartást tanúsít.

- (2) A rendőri felügyelet és a kitiltás együttesen is alkalmazható.

(3) A kényszerintézkedés alkalmazásának célja

- a bűncselekmények elkövetésének megelőzése, továbbá
- a kényszerintézkedéssel érintett személynek a törvények tiszteletére, valamint a társadalmi együttélés szabályainak megtartására való nevelése.

2. §.

A kényszerintézkedés nem rendelhető el azzal szemben,

- a) aki a tizenhatodik életévét nem töltötte be;
- b) akit előzetes letartóztatásba helyeztek;
- c) akit szabadságvesztésre, vagy javító-nevelő munkára ítélték a büntetés kiállásáig;
- d) akit feltételes szabadságra bocsátottak, vagy szigorított őrizetből ideiglenesen elbocsátottak, annak tartama alatt;
- e) akit pártfogó felügyelet alá helyeztek;
- f) akinek kötelező munkaterápiás intézeti gyógykezelését, vagy ideiglenes kényszer-gyógykezelését elrendelték;
- g) aki egészségi állapotánál, vagy idős koránál fogva hosszantartó ápolásra, vagy gondozásra szoruló, illetőleg önálló cselekvésre és életvitelre képtelen beteg, avagy rokkant;
- h) aki négy hónapot meghaladó terhes;
- i) aki gondozásra vagy eltartásra szoruló hozzátartozóját egyedül látja el, kivéve, ha a kényszerintézkedést az ilyen hozzátartozó érdekének védelme teszi szükségessé.

3. §.

- (1) A kényszerintézkedés elrendelését megelőzően minden lényeges körülményre kiterjedő előkészítő eljárást kell lefolytatni, amelynek a kényszerintézkedést szükségessé tevő okok feltárására, illetőleg az e vonatkozásban döntő jelentőségű körülmények megállapítására kell irányulnia.
- (2) Az eljárás, illetve a kényszerintézkedés alatt állót és képviselőjét megilleti az ügyiratba való betekintés joga, kivéve, a határozat-tervezetet, valamint azokat az iratokat, amelyek államtitkot, vagy szolgálati titkot tartalmaznak.

Szolgálati titok címén nem lehet kizárni annak az iratnak a megtekintését, amelyen az érdemi határozat alapszik.

- (3) A kényszerintézkedés elrendelése, felülvizsgálata és megszüntetése határozattal történik. A határozatot az eljárás alá vont előtt ki kell hirdetni, és számára nyomban kézbesíteni kell.
- (4) A kényszerintézkedés elrendelését és megszüntetését — a jogerős határozat kihirdetésekor — be kell jegyezni az eljárás alá vont személyi igazolványába.
- (5) A határozat ellen az első fokon eljáró rendőrhatalóság vezetőjénél benyújtott (bejelentett) fellebbezésnek van helye, amelynek elbírálására a felettes rendőrhatalóság vezetője jogosult. A fellebbezést
 - a) a rendőri felügyeletet elrendelő határozat kihirdetését követő nyolc napon belül,
 - b) kitiltás elrendelése esetén a határozat kihirdetésekor lehet előterjeszteni.
- (6) A kitiltást elrendelő határozat elleni fellebbezést három napon belül kell elbírálni.

4. §.

- (1) A kényszerintézkedés időtartama egy év, ez legfeljebb három ízben, újabb egy évre meghosszabbítható.
- (2) A kényszerintézkedés felülvizsgálatának kérelemre vagy hivatalból bármikor helye van.
- (3) A kényszerintézkedés meghosszabbításakor, illetőleg a felülvizsgálata során a 6—8. §. alapján előírt szabályok módosíthatók.
- (4) Az egy évet meg nem haladó szabadságvesztés ideje a kényszerintézkedés időtartamába beszámít.

5. §.

A kényszerintézkedést meg kell szüntetni, ha

- a) a kényszerintézkedés alatt álló kifogásolt magatartása alapvetően megváltozott,

- b) a jogerősen kiszabott egy évet meghaladó szabadságvesztés-büntetésének letöltését megkezdte,
- c) sorkatonai szolgálatra vonult be;
- d) a 2. § f)—i) pontjában meghatározott kizáró ok keletkezett.

6. §.

- (1) A rendőri felügyelet alatt álló köteles az ellenőrzésre jogosult rendőrt a lakásába (lakrészébe) beengedni és az ellenőrzést eltűrni.
- (2) A rendőri felügyelet alatt álló kötelezhető arra, hogy
 - a) a határozatban megnevezett rendőri szervnél, illetőleg az ellenőrzésre jogosult rendőrnél az előírt időpontban megjelenjen;
 - b) a határozatban előírt időben lakásán tartózkodjon.
- (3) A rendőri felügyelet alatt álló eltiltható attól, hogy
 - a) a határozatban megnevezett települést, vagy államigazgatási területi egységet (községet, várost, közös tanácsú községet, járást, stb.) az elrendelő hatóság vagy rendőri szerv előzetes engedélye nélkül elhagyja, illetőleg lakóhelyet, vagy lakást változtasson;
 - b) nyilvános rendezvényeken (gyűléseken) részt vegyen;
 - c) a határozatban felsorolt közterületeken, helységrészekben, épületekben, kereskedelmi egységek területén, nyilvános szórakozóhelyeken, lakóházakban és magánlakásokban megjelenjen;
 - d) a határozatban megnevezett útvonalakat, közhasználatú tömegközlekedési eszközöket igénybe vegye, pályaudvarokon és közlekedési eszközök állomásain, megállókban tartózkodjon, oda belépjen;
 - e) a lakásán távbeszélőt üzemben tartson.
- (4) A rendőri felügyelet alá helyezett vezetői engedélye, vagy járművezetői igazolványa visszavonható, illetőleg ilyen engedélyt vagy igazolványt nem kaphat.

7. §.

- (1) A kitiltott köteles a határozat jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül:
 - a határozatban megjelölt államigazgatási területet elhagyni;
 - az általa szabadon választott — határsávba nem eső — helységbe távozni, a lakcímváltozást bejelenteni;
 - az illetékes rendőri szervnél jelentkezni.
- (2) A kitiltottat el kell tiltani attól, hogy a határozatban megjelölt — a kitiltás hatálya alá eső — területen
 - a) a lakóhelye szerint illetékes rendőrhatóság előzetes engedélye nélkül megjelenjen;
 - b) munkaviszonyban álljon, vagy ilyen létesítsen.
- (3) A kitiltott vezetői engedélye, vagy járművezetői igazolványa visszavonható, illetőleg ilyen engedélyt vagy igazolványt nem kaphat.

8. §.

A rendőri felügyelet és a kitiltás együttes elrendelése esetén a 6. és a 7. § azzal az eltéréssel irányadó, hogy

- a) az elrendelő hatóság a kényszerintézkedés alá vont részére kényszersertartózkodási helyet határoz meg;
- b) a kényszerintézkedés alá vont, az elrendelő jogerős határozat kihirdetését követő nyolc napon belül köteles a kényszersertartózkodási helyre távozni és ott a legközelebbi rendőri szervnél jelentkezni;
- c) a rendőri felügyelet szabályai a b) pontban meghatározott nyolc nap lejártával lépnek hatályba.

9. §.

A kényszerintézkedések területi hatályát, valamint a kötelezettségek, illetőleg tilalmak körét az eljárás alá vont magatartása, társadalomra veszélyessége és személyi (lakás-, családi, munka-) körülményei figyelembevételével és az 1. § (3) bekezdésében foglalt célok eléréséhez szükséges mértékben kell meghatározni.

10. §.

A lakóhely szerint illetékes rendőrhatóság vezetője, illetőleg arra feljogosított szerve — indokolt esetben — kérelemre vagy bejelentésre a kötelezettségeket, illetőleg a tilalmakat ideiglenesen feloldó engedélyt adhat ki.

11. §.

Azzal szemben, aki a kényszerintézkedés elrendelésekor a tizen-nyolcadik életévét nem töltötte be, a rendeletet a következő eltérésekkel kell alkalmazni:

- a) kényszerintézkedést csak a rendőr-főkapitányság vezetője rendelhet el,
- b) a kényszerintézkedés időtartama egy év, ez legfeljebb egy ízben újabb egy évre meghosszabbítható,
- c) kitiltásnak csak akkor van helye, ha ez nem jár a családi kötelekből (intézetet is ide értve) való kiszakítással.

12. §.

Ez a rendelet kihirdetése napján lép hatályba. Rendelkezéseit a folyamatban levő ügyekben is alkalmazni kell.

Egyidejűleg az 1/1957. (III. 19.) BM számú rendelet hatályát veszti.

BENKEI ANDRÁS s. k.,
belügyminiszter

10—21/6/1976.

**A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG
BELÜGYMINISZTERÉNEK**

6/1976. számú

U T A S Í T Á S A

**a rendőrhatósági kényszerintézkedésekről szóló
4/1976. (VII. 24.) BM számú rendelet végrehajtásáról**

Budapest, 1976. évi július hó 24-én.

A rendőrhatósági kényszerintézkedésekről szóló 4/1976. (VII. 24.) BM számú rendelet (a továbbiakban: rendelet) végrehajtására kiadom az alábbi

u t a s í t á s t .

I. FEJEZET

A rendelet alapján alkalmazható rendőrhatósági kényszerintézkedések (a továbbiakban: kényszerintézkedések) a társadalmi érdekeket szolgáló rendőri bűnmegelőző és nevelő tevékenység sajátos eszközei, amelyek foganasítására a jogalkalmazás jogpolitikai irányelveinek, illetőleg a szocialista törvényesség érvényre juttatása alapján kerülhet sor.

**A kényszerintézkedések személyi hatálya
és az alkalmazására jogosult hatóságok**

1. Kényszerintézkedés alá helyezhető mindaz a tizenhatodik életévét betöltött, Magyarország területén élő magyar- és lakhatási engedélyes külföldi állampolgár vagy hontalan,

aki a rendelet 1. §-ában meghatározott társadalomra veszélyt jelentő életmódot folytat, illetőleg magatartást tanúsít.

2. A kényszerintézkedést első fokon általában a rendőrkapitányságok vezetői rendelik el.

a) A BM állambiztonsági, illetve a rendőr-főkapitányságok állambiztonsági és bűnüldöző szervei által kezdeményezett ügyekben első fokon a rendőr-főkapitányságok vezetői is elrendelhetik.

b) Fiatalkorúval szemben első fokon kizárólag a rendőr-főkapitányságok vezetői rendelhetik el.

3. A kényszerintézkedés a bűncselekmények megelőzése érdekében azzal szemben alkalmazható, aki

a) az állam, a béke és az emberiség (Btk. IX., X. fejezet),

b) az államigazgatás és az igazságszolgáltatás (Btk. XI. fejezet),

c) a közbiztonság és a közrend (Btk. XII. fejezet),

d) a személy (Btk. XIV. fejezet),

e) a család, az ifjúság és a nemi erkölcs (Btk. XV. fejezet),

f) a vagyon (Btk. XVI. fejezet) és

g) a népgazdaság (Btk. XIII. fejezet)

elleni **egyes szándékos bűncselekmények** miatt kiszabott szabadságvesztés-büntetését, továbbá a szigorított őrizetet, illetőleg a feltételes szabadságra bocsátást, vagy az ideiglenes elbocsátást letöltötte és ez idő alatt, vagy ezt követően tanúsított magatartását figyelembe véve az újabb bűncselekményektől való visszatartása, avagy a társadalomba való beilleszkedése a kényszerintézkedés alá vonást szükségessé teszi. Az érintett személy kényszerintézkedés alá tehát akkor helyezhető, ha

— a büntetésvégrehajtási intézet tájékoztató jelentése szerint a szabadságvesztés ideje alatt életfelfogásán nem változtatott, az intézet rendjével rendszeresen szembehelyezkedett, a fegyelmi büntetések nem érték el a kívánt visszatartó hatást, a szabadulása után várható, hogy ismételten bűncselekményeket fog elkövetni;

— a rendőri szervek birtokába jutott adatokból megállapítható, hogy a szabadlára helyezését követően volt

börtön-, vagy ügypártársaival való nemkívánatos kapcsolat-felvételre, illetőleg a társadalomra nézve aggályos egyé-
nekkel való kapcsolatának kiszélesítésére törekszik,
avagy a rendőri szervek figyelmeztetése ellenére sém te-
lepedik le, s munkaviszonyt sem létesít;

- kétségtelenül megállapítható, hogy a feltételes szabad-
ságra bocsátás feltételeit formálisan ugyan teljesítette,
azonban az egész életmódja az előző bekezdésben meg-
határozott magatartások valamelyikére utal, illetőleg a
kötöttségek megszűnte után munkaviszonyát megszűn-
tette vagy különböző módon (tartózkodási helyének a
lakcímváltozási kötelezettség elmulasztásával való rend-
szeres változtatásával) igyekszik magát a rendőri ellen-
őrzés alól kivonni;
 - a veszélyes bűnözők nyilvántartásában szerepel, és az
életvitele újabb bűncselekmények elkövetéséhez vezet-
het;
 - a Btk. IX., X. fejezetében foglalt szándékos bűncselek-
mény miatt a Btk. 60. §-a alapján figyelmeztetésben ré-
szesítették és az ezt követően tanúsított társadalomelle-
nes magatartása, illetve életvitele újabb hasonló bűncse-
lekmények elkövetésének veszélyét rejtí magában.
4. Kényszerintézkedés alá helyezhető a közbiztonság, illetve a
törvények tiszteletére való nevelés érdekében az a személy,
akinek a 3. pontban felsorolt szándékos bűncselekmények
elkövetése miatt kiszabott büntetéseit törvényi mentesítés,
vagy köz- vagy egyéni kegyelem alá esnek, ha életmódja,
általános magatartása a közrend-, vagy a közbiztonság ér-
dekeit tekintve veszélyes.
5. A közrendre, vagy a közbiztonságra veszélyes, illetőleg a
szocialista társadalmi együttélés szabályaival szembe-
helyezkedő magatartása megváltoztatása, valamint az állam-
polgári fegyelemre való nevelés érdekében kényszerintézké-
edés alá helyezhető az a személy is, akitől a közrend-köz-
biztonság elleni vagy más fontos érdekeket szándékosan sér-
tő súlyosabb — ezer forintot meghaladó büntetéssel sújt-
ható — szabálysértések miatt két éven belül legalább kétfé-
le vagy több ízben kiszabott büntetések és alkalmazott intézké-
dések ellenére azok megismétlése várható [1968. évi I. tv.
Harmadik rész, és a 17/1968. (IV. 14.) Korm. számú rendelet
I. fejezet I. cím].

6. Hivatalból, vagy a bíróság és más állami, illetve társadalmi szerv javaslata alapján az is kényszerintézkedés alá helyezhető, akivel szemben a szocialista társadalmi együttélés szabályainak, valamint a család- és ifjúság, avagy más fontos érdekeket veszélyeztető magatartása miatt az alábbi intézkedéseket tették:
 - kiskorú hozzátartozóját állami gondozásba vették,
 - életmódja miatt az érintett, illetve veszélyeztetett hozzátartozóját szociális segélyezésben kell részesíteni,
 - a tanács, a gyámhatóság, illetve az ifjúságvédelmi bizottság figyelmeztette és az hatástalannak bizonyul,
 - kényszerelvonó-kezelését rendelték el, de ennek eredménytelensége a szocialista társadalom együttélési szabályainak további veszélyeztetettségét okozza,
 - az ipar- vagy működési engedélyét bevonták (kiskereskedői, fuvarozási, zenészi, stb.).
7. A rendelet 2. §-ában foglalt kizáró okokra tekintettel fiatalokkal szemben — tizenhatodik életévének betöltése napjáig — előkészítő eljárás sem folytatható.
8. Szabadságvesztés-büntetés kiszabása esetén kényszerintézkedés elrendelésének akkor sincs helye, ha a kiszabott szabadságvesztés-büntetést próbaidőre felfüggesztették.
9. Nem rendelhető el kényszerintézkedés a javító-nevelő munka törvényben meghatározott feltételeinek megtartása mellett elkövetett más törvénytörtő magatartás esetén sem. (Adott esetben büntető eljárást vagy szabálysértési eljárást kell kezdeményezni.)
10. A kényszerintézkedés nem foganatosítható, ha az elrendelő határozat kihirdetése előtt bírósági végzéssel a kötelező gyógyintézeti kezelést vagy a rendelet 2. § e) és f) pontjában meghatározott intézkedéseket elrendelték.
11. A kizáró okot képező betegség vagy a rendszeres gondozást igénylő állapot, illetőleg a rokkantság megállapítása tekintetében a rendőrorvos írásbeli véleménye az irányadó (rendőrségi fogdában, vagy büntetésvégrehajtási intézetben elhelyezhető-e).
12. A négy hónapot meghaladó terhességet az illetékes terhesgondozó intézettel vagy a kezelőorvossal írásban kell igazoltni.

13. A gondozásra vagy eltartásra szoruló hozzátartozók érdekei veszélyeztetettségéről a lakóhely szerint illetékes tanács gyámügyi hatóságától, illetőleg szakigazgatási szervétől véleményt kell kérni. A tervezett kényszerintézkedés közlése mellett tájékoztatást kell kérni arról, hogy
- az adott személy háztartásában hány keresőképtelen vagy eltartásra szoruló hozzátartozó él, róluk milyen módon gondoskodik,
 - a hozzátartozók érdekeinek veszélyeztetettsége miatti magatartás folytán mikor és milyen hatósági vagy társadalmi intézkedést foganatosítottak, vagy javasoltak,
 - a kényszerintézkedés szabályainak megszegése miatti elzárás esetén a veszélyeztetett hozzátartozók ellátása megoldható-e.

II. FEJEZET

A kényszerintézkedés elrendelését megelőző előkészítő eljárás

14. Az előkészítő eljárás bármely rendőri szerv vagy beosztott jelentése, a rendelkezésre álló, illetőleg a hivatalból tudomására jutott adatok vagy az állami, társadalmi szervek, illetve magánszemélyek bejelentése alapján foganatosítható.
15. Az előkészítő eljárás lefolytatására a BM központi szervei és a rendőr-főkapitányság osztály- és alosztályvezetői, valamint a rendőrkapitányság vezetője, vagy felhatalmazása alapján az érdekelt osztály vagy alosztály vezetője adhat utasítást. Az utasításban ki kell jelölni az ügyintéző rendőri szervet (állambiztonsági, bűnügyi nyomozó, közrendvédelmi osztályt, alosztályt, illetve rendőrőrsöt), és meg kell határozni az előkészítő eljárás — legfeljebb 30 napig terjedő — határidejét is.

A minden lényeges okok és a döntő jelentőségű körülmények részletes feltárására kiterjedő, alapos vizsgálat során

- a) be kell szerezni az eljárás alá vont előéleti adatait (erkölcsi és vagyoni bizonyítványon);
- b) szükség szerint fel kell kutatni a rendőrhatalóságok és rendőri szervek rendelkezésére álló minden olyan adatot, amelyek a kényszerintézkedés elrendelését megalapozhatják (jelentések, javaslatok, jegyzőkönyvek, határozatok, feljegyzések, szolgálati naplóbejegyzések);

- az ügy természetétől függően fel kell kérni az állami és társadalmi, illetve gazdasági szerveket az általuk foganatosított eljárások, valamint minden egyéb — az adott személy ügyében felhasználható — intézkedéseikről való tájékoztatásra,
 - tanúkat kell kikérdezni és a kifogásolt életvitelre vonatkozó konkrét érdemi nyilatkozataikat az összefoglaló jelentésbe foglalni,
 - jegyzőkönyvileg kell meghallgatni az eljárás alá vontat — a tervezett kényszerintézkedés közlésével — és a kezdeményező javaslatba (jelentésbe, bejelentésbe) foglalt megállapításokra nézve is részletesen el kell számoltatni;
- c) fiataikorú meghallgatási jegyzőkönyvének felvételénél biztosítani kell a törvényes képviselő jelenlétét (szülő, gyám, nagykorú hozzátartozó, stb.).
16. Az előkészítő eljárás iratanyagát rendőri felügyelet esetében egy, kitiltási ügyben két példányban, az összefoglaló jelentést eggyel több példányban kell elkészíteni. Az összefoglaló jelentésnek mind az eljárás alá vont terhére, mind a javára szolgáló adatokat rögzíteni kell. Az összefoglaló jelentésbe kell foglalni
- a legcélszerűbbnek látszó kényszerintézkedésre és
 - a magatartási módozatok (kötelezettségek és tilalmak) meghatározására
- vonatkozó javaslatot is.
17. Az ügyiratot az előkészítő eljárást végző szerv vezetője (parancsnoka) ellenőrzi, s ha az a törvényes követelményeknek megfelel, megküldi (átadja) az elrendelésre jogosult rendőrhatalóság igazgatásrendészeti osztályának (alosztályának).
18. Ha az előkészítő eljárás során — annak bármely szakában — bűncselekmény alapos gyanúja merült fel, a vezető köteles a büntető eljárás megindítása érdekében is intézkedni.
19. A kényszerintézkedés elrendelésének valamely kizáró vagy más okból való mellőzése esetén:
- jelentést kell tenni az előkészítő eljárásra utasítást adó vezetőnek,
 - értesíteni kell (szóban vagy írásban) annak okáról a kezdeményező szervet, szolgálati ágat, valamint

- az ügy lezárásáról az eljárás alá vontat.
20. Az iratbetekintési jog [rendelet 3. § (2) bekezdés] biztosítása előtt
- fiataalkorú eljárás alá vonása esetén a szülő, a gyám vagy a gondnok tényleges jogállását,
 - felnőtt korú ügyében a hozzátartozói minőséget, illetve a képviseleti jogosultságot (házastárs, szülő, nagykorú gyermek, illetve testvér, vagy ezek házastársa) a személyi igazolvány, az ügyben eljáró jogi képviselő (ügyvéd) jogosultságát pedig az ügyvédi meghatalmazás alapján kell megállapítani.
21. Az iratokba való betekintésre jogosulttal — kívánságára — ismertetni kell
- a) az elrendelés tényét, illetőleg a rendelet 1. § vonatkozó (1) bekezdése alapján feltárt adatok bizonyítását szolgáló okmányokat (erkölcsi és vagyoni bizonyítvány, korábbi ítélet vagy tanácsi, illetve más hatósági marasztaló határozat másolata, tanácsi, vagy gyámhatósági véleményezés és az eljárás alá vont meghallgatási jegyzőkönyve);
 - b) szóban a büntetésvégrehajtási intézeti magatartásról szóló tájékoztatásból az eljárás alá vont által is ismert adatokat, valamint minden más olyan, a vele szemben alkalmazott nyílt rendőri intézkedésről szóló adatot, amellyel kifogásolt életvitele bizonyítható (a „2-es” adatlapok tartalma az indokolatlan tartózkodási hely változtatására, gyanús magatartására, nemkívánatos személyi kapcsolatára, az igazoltatások és azok okainak felidézése-re vonatkozóan).

Az egyébként jogosult sem nyerhet betekintést az államtitkot vagy szolgálati titkot tartalmazó okmányba (a dossziék anyagából összeállított jelentésbe, a büntetésvégrehajtási intézet operatív tájékoztatójába, javaslatába, illetve az ügy összefoglaló jelentésébe, stb.).

Nem tagadható meg az iratbetekintési igény, ha a határozat kizárólag a szolgálati titkot tartalmazó okmányon alapul (az előkészítő eljárás során arra kell törekedni, hogy a kifogásolt életvitelt illető megállapítások nyíltan is realizálhatók legyenek).

A határozathozatal

22. Az előkészítő eljárás befejeztével átadott (felterjesztett) ügyiratot az igazgatásrendészeti osztály (alosztály) vezetője értékeli, melynek során
- amennyiben a törvényes követelményeknek megfelel, elkészíti a kényszerintézkedést elrendelő határozat-tervezetet,
 - az ügyiratot a szükséges adatok kiegészítése érdekében — ha az ügy érdemi elbírálásra nem alkalmas — megfelelő útmutatással visszaadja az illetékes rendőri szervnek, vagy a lehetőségektől függően saját hatáskörében egészíti ki, illetőleg
 - a kényszerintézkedés elrendelését kizáró okok felszínre jutása vagy a javaslat megalapozatlansága esetén a 19. pontban meghatározottak alapján jár el.
23. Az elrendelő határozatnak tartalmaznia kell:
- a) az elrendelő rendőrhatóság megnevezését és a határozat iktatószámát;
 - b) a leíró részben a személyazonosításhoz szükséges személyi adatokat;
 - c) a rendelkező részben
 - az elrendelés alapját képező jogszabály meghatározását és
 - a kényszerintézkedés alá helyezettre vonatkozó magatartási szabályokat (kötelezettségeket, tilalmakat) egyértelműen és tételesen megállapítva,
 - a határozat végrehajtására, hatályba lépésére, illetve az esetleges azonnali végrehajtásra vonatkozó rendelkezést,
 - a kényszerintézkedés időtartamát és a felülvizsgálat idejére való utalást,
 - a fellebbezés lehetőségére és határidejére vonatkozó figyelmeztetést;
 - d) az indokolási részben
 - az eljárási anyag lényegének tartalmi elemeit, valamint

— megállapítva a kényszerintézkedés alá helyezés, illetőleg az előírt kötelezettségek és tilalmak okait, a határozat azonnali végrehajthatóságának elrendelése esetén e rendelkezés indokait is;

- e) a kényszerintézkedés szabályai megszegésének törvényes következményeire való figyelmeztetést és a rendőrhatalóság vezetőjének aláírását, valamint a körpecsét lenyomatát;
 - f) a határozat után — végezetül — fel kell tüntetni a fellebbezési záradékot, amely a kényszerintézkedés alá helyezett jogorvoslati nyilatkozatát tartalmazza (a kihirdetett határozat ellen fellebbezési jogával él, vagy a határozatban megnyugszik).
24. A felülvizsgálati határozatnak (51. pont) lényegileg ugyanazon adatokat kell tartalmaznia mint az elrendelőnek, azzal az eltéréssel, hogy a kényszerintézkedés fenntartása esetén eltérő rendelkezés hiányában a rendelkező részben a kötelezettségeket és tilalmakat, illetve a törvényes következményekre való figyelmeztetést és az időtartamot megismételni nem kell.
- A megszüntető határozatot is ennek figyelembevételével kell elkészíteni.
25. Az igazgatásrendészeti osztály- (alosztály-) vezető a határozat-tervezetet az ügy irataival, valamint az öt éven belüli — a kényszerintézkedés tárgyában keletkezett — előzményi iratokkal együtt a jóváhagyásra jogosult rendőr-főkapitányság, illetve a rendőrkapitányság vezetője elé terjeszti.
26. A kiadmányozott határozatot annyi példányban kell elkészíteni, hogy azokkal az ügyben érdekelt — a 40. és 41. pontban felsorolt — központi és helyi szervek elláthatók legyenek.

**A kényszerintézkedést elrendelő
(meghosszabbító, vagy megszüntető)
első fokú határozat kihirdetése**

27. A határozatot a rendőrhatalóság hivatalos helyiségében az igazgatásrendészeti osztály- (alosztály-) vezető, vagy a közbiztonsági előadó hirdeti ki.
- a) Ez alkalommal mint hatósági tanú legyen jelen a kezdeményező szerv képviselője, s rajta kívül még egy másik tanú is, akik a kihirdetés tényét aláírásukkal igazolják.

- b) A kényszerintézkedés alá helyezettel a kihirdetett határozat minden példányát alá kell iratni.
- c) Fiataikorú esetében a törvényes képviselőt is meg kell idézni és annak jelenlétében kell a határozatot kihirdetni.
28. A felülvizsgálati, vagy az ezzel kapcsolatos másodfokú határozatot kivételes esetben kihirdetheti
- a) az őrsparancsnok vagy helyettese, illetve a körzeti megbízott a jelentkezésre kijelölt hivatali helyiségben;
- b) szabadságvesztést vagy elzárást töltő személy esetében — felkérésre — az illetékes büntetésvégrehajtási intézet parancsnoksága.
29. A felülvizsgálati eljárás során hozott másodfokú határozat az ismeretlen helyen tartózkodó kényszerintézkedés alatt állónak az ismert lakcímére tértivevényes levéllel is kézbesíthető. A tértivevényesen küldött határozatot azonban a másodízben visszaérkezett tértivevény vagy küldemény visszaérkezése napjával kell kihirdetettnek minősíteni.
30. A kihirdetett határozat egy példányát minden esetben át kell adni a kényszerintézkedés alá helyezettnek, illetve a fiataikorú törvényes képviselőjének is. Egyben minden részletre kiterjedő alapossággal ki kell oktatni a jogaira és kötelezettségeire.
31. A személyi igazolványba való bejegyzés kizárólag az elrendelő határozat jogerőre emelkedését követően hajtható végre. A megszüntető határozat adatai a kihirdetés során — a jogerő bevárása nélkül — is bejegyezhetők.
- a) A határozat akkor tekinthető jogerősnek, ha a kényszerintézkedés alá helyezett
- rendőri felügyelet esetében a határozat kihirdetésekor a fellebbezési jogáról önként lemondott vagy a fellebbezésre nyitvaálló nyolc nap eltelt, illetőleg
 - kitiltás esetében a határozat kihirdetésekor fellebbezést nem jelentett be, illetve
 - fellebbezését elutasító határozatot előtte kihirdették.
- b) Az eljárás alá vont személyi igazolványának „különleges bejegyzések” rovatába a rendőrhatalóság megnevezését, a

határozat számát, illetőleg a kényszerintézkedés fajtáját és területi hatályát kell bejegyezni, amelyet el kell látni keltezéssel, körpecséttel és az ügyintéző aláírásával is.

32. Az eljárás alá vontat, illetve a kényszerintézkedés alá helyezettet az előkészítő eljárás során történő meghallgatása, a határozat kihirdetése, valamint a személyi igazolványba való bejegyzése céljából idézni kell. Az ismételt idézésre való meg nem jelenés esetén ügyészi jóváhagyással elő kell vezetetni.

A kényszerintézkedés elleni jogorvoslati eljárások

33. A fellebbezést

- a) a kényszerintézkedés alá helyezett vagy törvényes képviselője és meghatalmazott hozzátartozója, valamint a jogi képviselője terjesztheti elő. A képviseleti jogosultságot a felettes rendőrhatósághoz való felterjesztést megelőzően ellenőrizni kell;
 - b) a felettes rendőrhatóság (a rendőr-főkapitányság, vagy a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség Közrendészeti Osztálya) bírálja el;
 - c) az első fokon eljáró rendőrhatóság vezetője is elbírálhatalja, s a határozatot visszavonhatja, ha megállapítja, hogy a felettes rendőrhatóság által még el nem bírált határozat törvénytört, illetőleg téves információkon alapul.
34. Kitiltó határozat elleni fellebbezés három napon belüli elbírálását követően haladéktalanul gondoskodni kell a másodfokú határozat kihirdetéséről. A kitiltó első fokú határozat kihirdetésekor elmulasztott fellebbezés után benyújtott panasz érdemi felülvizsgálat nélkül elutasítható.
35. Nem minősül fellebbezésnek, ha a kényszerintézkedés alá helyezett a határozat aláírását megtagadja és az indokait nem hajlandó jegyzőkönyvbe mondani.
36. Amennyiben a fellebbezés alapján az első fokú hatóság a határozatot saját hatáskörében nem vonja vissza, azt az eljárási iratokkal, valamint az öt éven belüli tárgyban kezelt iratokkal, illetve a 40. pont g) alpontban meghatározott okmányokkal együtt nyolc napon belül köteles felterjeszteni a felettes rendőrhatósághoz.

37. Ha a fellebbezés a kényszerintézkedés megítéléséhez lényegi adatokat tár fel, ezeket — az ügyirat felterjesztését megelőzően — az első fokon eljáró rendőrhatalóság köteles kivizsgálni.
38. A felettes rendőrhatalóság a fellebbezési (panasz vagy felügyeleti jogkörben történő) eljárása során a fellebbezést elutasíthatja, illetőleg a kényszerintézkedést
- a) hatályon kívül helyezheti (ha az elrendelés megalapozatlan, illetve törvénytörő);
 - b) megszüntetheti (ha a kényszerintézkedés nem feltétlenül indokolt);
 - c) fajtáit megváltoztathatja (kitiltás helyett rendőri felügyeletet rendelhet el, stb.), illetve
 - d) a kötelezettségeket és tilalmakat módosíthatja.
- A felettes rendőrhatalóság a d) pontban foglaltakat kivéve, az 54. pont alapján hozott határozatának egy példányával a BM Nyilvántartó Központ 2. Osztályát közvetlenül köteles értesíteni.
39. A képviseleti jogosultság hiánya esetén a beadványt — az adott felet értesítve — el kell utasítani.

A kényszerintézkedés alá helyezett nyilvántartásba vétele

40. Kényszerintézkedést elrendelő jogerős határozat egy példányát az igazgatásrendészeti osztály- (alosztály-) vezető a kihirdetést követően haladéktalanul köteles megküldeni, illetve felterjeszteni
- a) az általa kitöltött „jelentkezési-ellenőrzési nyilvántartólap”-pal a jelentkeztetésre kijelölt rendőri szervnek;
 - b) az ügyeletes tisztnek, amennyiben a jelentkeztetés nem a rendőrkapitányság ügyeletén történik;
 - c) a BM Nyilvántartó Központ 2. Osztályának és
 - d) az eljárást kezdeményező állambiztonsági vagy bűnüldözési szerv vezetőjének;
 - e) külföldi vagy hontalan esetében a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség Külföldiek Ellenőrző Osztályának, továbbá
 - f) a népességnylvántartást végző illetékes tanácsai szakigazgatási szervnek;

- g) a kitöltött „Rendőrhatalósági kényszerintézkedés alatt állók nyilvántartólap”-jával, valamint az ügyben keletkezett összefoglaló jelentéssel a felettes rendőrhatalósághoz, illetve állambiztonsági érdekből rendőrkapitányság által elrendelt ügyben a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség Közrendészeti Osztályára is;
 - h) az illetékes közlekedésrendészeti rendőrhatalóságnak — amennyiben a kényszerintézkedés alá helyezett vezetői engedélyének vagy igazolványának visszavonását elrendelték — a vezetői engedély, illetve a vezetői igazolvány visszavonásának végrehajtására.
41. A határozat jogerőre emelkedésének napjával
- a) a határozat egy példányát és a „Nyilvántartólap”-ot el kell helyezni az igazgatásrendészeti szerv által kezelt betűrendes nyilvántartásban is. A nyilvántartólapot pedig ezt követően minden intézkedésről, eljárásról és változásról naprakészen kell vezetni;
 - b) ha a távbeszélő tartása tilalmának elrendelésére is sor került, a területileg illetékes postaigazgatóságot átirattal fel kell kérni a távbeszélőállomás tizenöt napon belüli leszerelésére, vagy a folyamatban levő szerelés megszüntetésére;
 - c) fegyvertartási engedéllyel vagy útlevéllel is rendelkező kényszerintézkedés alá helyezett esetében azok bevonására haladéktalanul intézkedni kell;
 - d) egyidejűleg „Lakcím-figyelőlap”-ot kell elhelyezni a helyi lakcímnyilvántartásban. A figyelőlap egy példányát pedig — minden lakcímváltozás soron kívüli közlésének igényével — fel kell terjeszteni a BM Nyilvántartó Központ 3. Osztályára.
42. A kitiltást elrendelő határozatok vonatkozásában hasonlóan kell eljárni, azzal az eltéréssel, hogy
- a jelentkeztetésre vonatkozóan intézkedni nem kell;
 - a népességnylvántartó tanácsai szakigazgatási szerv határozattal való értesítése elmarad;
 - az ügy alapíratát harminc napos határidőbe kell helyezni. Az új lakcímről szerzett értesülést követően az eljárási írat egy példányát azonnal meg kell küldeni és az újabb lakcímváltozások folytán továbbítani az új lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányságnak.

43. A rendőri felügyelettel kitiltott ügyében a 40—42. pontokban meghatározottakat értelemszerűen az elrendelő hatóság, valamint a kijelölt kényszersertartózkodási hely szerint illetékes rendőrkapitányság foganatosítja.
44. A kényszerintézkedés azonnali végrehajtásának elrendelése esetén a jelentkeztetésre kijelölt rendőri szervet is — a jogerőre emelkedéstől függetlenül — haladéktalanul értesíteni kell.
45. A kényszerintézkedés az elrendelő határozat jogerőre emelkedésének napjával veszi kezdetét és — ha közben megszüntető határozatot nem hoztak — a rendelet 4. § (1) bekezdésében, illetve a 11. § b) pontjában meghatározott egy év leteltével, meghosszabbítás esetén pedig annak letelte naptári napjával jár le.
- a) A rendőrhatalóság vezetője kivételesen indokolt esetben egyedi elbírálás alapján — amennyiben az eljárás alá vont ismeretlen helyre való távozásától tartani lehet — a közrend-közbiztonság érdekében a határozat azonnali végrehajtását elrendelheti. A jogszabályban előírt időtartam ez esetben a végrehajtás kezdő napjától számít.
- b) A kényszerintézkedés alap-, illetőleg meghosszabbított időtartamába az időközben végrehajtott egy évet meg nem haladó szabadságvesztés és a szabálysértés miatti elzárás ideje is beszámít.

A felülvizsgálati eljárás

46. A felülvizsgálati eljárást a kényszerintézkedés meghosszabbítása, vagy megszüntetése indokoltságának megállapítása érdekében a hatálybalépés napjától számított egy-egy év leteltének utolsó napjáig hivatalból le kell folytatni.
47. Az eljárást kezdeményező és az ellenőrzést végző rendőri szerv, illetve a kitiltott, vagy a rendőri felügyelettel elrendelt kitiltás alatt álló lakcíme szerint illetékes rendőrhatalóság a felülvizsgálatot végző első fokon eljáró igazgatásrendészeti osztály- (alosztály-) vezetőjének — az egy év leteltét megelőző legalább három héttel előbb tett — felhívására köteles tájékoztató jelentést készíteni.
48. A jelentésbe (jelentésekbe) — az elrendelő, illetve a soros felülvizsgálati határozat kihirdetését követően az ellenőrzést végző vagy más rendőri szervektől beszerezhető adatokat hatósági eljárásokat, intézkedéseket alapul véve — bele

kell foglalni az eljárás alatt álló magatartásával, életmódjával kapcsolatos mindazon tényeket, adatokat, amelyek a felülvizsgálati döntéshez kellő támpontot nyújtanak. A jelentésben az érdemi döntést elősegítő javaslatot is meg kell tenni.

49. A jelentést készítő köteles a kényszerintézkedés alatt állót személyesen meghallgatni és indokolt esetben a vele egy háztartásban élő vagy más felnőtt hozzátartozóit, esetleg a szomszédokat, illetve a munkáltatóját vagy munkatársait is kikérdezni.
50. Az igazgatásrendészeti szerv vezetőjének — a felülvizsgálati jelentésben foglaltak alapján — készített határozat-tervezetet érdemi döntésre a rendőrhatóság vezetője elé kell terjeszteni.
51. A rendőrhatóság vezetője a felülvizsgálati eljárás során a kényszerintézkedést meghosszabbíthatja, annak módozatait enyhítheti, szigoríthatja, fajtáját megváltoztathatja, illetőleg az eljárást megszüntetheti.
52. Ugyanazon személlyel szemben első fokon a rendelet 4. § (1) bekezdésében meghatározott időtartamon belül csak a kényszerintézkedést elrendelő hatóság hozhat a kényszerintézkedés jellegét vagy hatályát érintő újabb határozatot. Ez alól kivételt képez a más rendőrhatóság területére engedéllyel átköltözött rendőri felügyeletes ügye [82. pont a) alpont negyedik (—) bekezdés].
53. Felülvizsgálat — kérelemre vagy hivatalból — a fellebbezési és panaszeljáráson kívül első fokon bármikor lefolytatható, feltéve, hogy a rendelet 5. § c)—e) pontjaiban meghatározott kizáró okok keletkeztek. Egyéb esetekben a jogerős határozat elleni beadványt panaszeljárásban kell elbírálni.
54. A meghosszabbító határozat elleni fellebbezés a kényszerintézkedés hatályára, valamint időbeli folyamatosságára nem hat ki. Az esetleges módosítások viszont a kihirdetett határozat jogerőre emelkedésének napjával lépnek hatályba.
55. A meghosszabbító határozat egy jogerős példányát fel kell terjeszteni a felettes rendőrhatósághoz. Amennyiben a kötelezettségek és tilalmak vonatkozásában módosítás történt,

a határozat egy példányát annak kihirdetése után azonnal meg kell küldeni az ellenőrzést végző szolgálati ágnak is.

56. A rendelet 5. §-ában meghatározott kényszerintézkedés kötelező megszüntetésének előfeltételeit a megfelelő okmányok alapján kell vizsgálni.
57. A felülvizsgálati eljárás során — amennyiben az alkalmazás okául szolgáló magatartásán, illetve életvitelén a kényszerintézkedés alatt álló alapvetően változtatott — a kifogásolt életvitellel összefüggésben nem levő szabálysértési magatartások miatti felelősségre vonások a megszüntetést nem zárják ki.

III. FEJEZET

A rendőri felügyelet alá helyezettre meghatározható kötelezettségek és tilalmak

58. A jelentkezési kötelezettség teljesítésének helye
- a) a rendőrkapitányság, a közrendvédelmi osztály vagy alosztály, illetőleg rendőrőrs ügyelete,
 - b) a kihelyezett körzeti megbízott irodája, vagy a lakhely szerint illetékes tanács (kirendeltség) rendőri célra kijelölt helyisége.
59. A jelentkezési kötelezettség teljesítése és időpontja bármely napra, a munkaidőn kívül eső nappali időre határozható meg.
- A jelentkezési kötelezettség
- a) annál a rendőri szervnél, ahol állandó ügyeleti szolgálatot látnak el, általában hetenként, vagy ennél ritkább esetre,
 - b) az egy héten belüli — legfeljebb két esetbeni — jelentkeztetés csak a kétségtelenül potenciális veszélyt jelentő, rendkívül szigorú ellenőrzésre szoruló egyén esetében,
 - c) kihelyezett körzeti megbízottnál, vagy körzeti megbízotti csoportnál legfeljebb havonta kétszeri időpontra állapítható meg.
60. Nem jelentkeztethető az, akinek a lakása a jelentkezésre kijelölhető helytől 5 km-nél messzebb van.

61. A lakáselhagyási tilalom időtartamát (órától — óráig) — elsősorban munkaidőn kívül eső időre — általában estétől reggelig terjedően kell meghatározni. A tilalom munkaszüneti — munkaviszonyban nem álló veszélyes bűnöző esetében bármely — napon a reggeli vagy a nappali, illetve a koraesti órákra, illetve a csúcsgazdálkodási időkre is kiterjeszthető.
62. A rendőri felügyelet területi hatálya — feltéve, hogy a lakásról való eltávozás és a hazatérés naponta megoldható — megállapítható
- a) az állandó vagy ideiglenes lakóhely lakott, illetve egész területére;
 - b) a közös tanácsú községek közös tanácsa hatáskörébe tartozó összes, valamint
 - c) az elrendelő hatóság szerint illetékes államigazgatási területi egység egészére, továbbá
 - d) az állami gazdaságok, mezőgazdasági termelőszövetkezetek és társulások úgyszintén
 - e) az egyes állami vállalatok, illetve termelő vagy szolgáltató, illetve gazdasági szervek és egységek
- más rendőrhatalóság illetékessége alá tartozó működési területére is (vízügy, TÖVÁL, Áramszolgáltató Vállalat, stb.).
63. A nyilvános és egyéb helyeken való megjelenés tilalma — a létfontosságú igények kielégítésének biztosítása mellett — az alábbiakra nézve határozható meg
- politikai gyűlésekre és rendezvényekre, felvonulásokra, tanácsügyi beszámolókra, lakógyűlésekre,
 - közterületekre (például: parkok, terek, kiránduló helyek, stb.) községekben, városokban egyes kerületekre, lakótelepekre, utcákra, utcarészekre,
 - egyes közhivatali helyiségekre (például: bírósági épület, posta, házasságkötő terem),
 - egyes egészségügyi intézményekre (például: egy vagy több körzeti vagy központi orvosi rendelő, kórház, szanatórium, gyógy- és köztisztasági fürdő),
 - kulturális intézményekre (például: múzeum, kép- vagy szoborkiállítás, tárlat, színház, mozi, cirkusz, kultúrotthon, művelődési ház, könyvtár),

- kulturális és sportrendezvényekre (például: társadalmi klubok, hivatásos vagy öntevékeny művészegyüttesek, ének- vagy zenekarok, vendégművészek fellépésének helye, illetve a sportlétesítmények, továbbá a sportrendezvények, légi, vízi bemutatók színhelye, a strandok és uszodák),
- a közönség számára szolgáló nyilvános szórakozóhelyekre (például: étterem, bár, bisztró, eszpresszó, falatozó, borozó, borkóstoló, italbolt, állandó vagy alkalmi büfé, búcsúk, táncmulatságok, bálók helye),
- kereskedelmi egységekre (például: vásárok, vásárcsarnokok, állandó vagy heti, illetve használtcikk piacok, gépkocsiarusító helyek, vagy egyes áruházak, iparcikk, illetve élelmiszer boltok, egyes szolgáltató üzemek),
- egyes vagy az összes szállodákra, munkásszállásokra; egyes lakóházakra, magánlakásokra,
- tömegközlekedési eszközök igénybevételére, ezek útvonalaira, illetve pályaudvarokra, állomásokra, megállókra, várótermekre, várakozó helyekre (például: MÁV, autóbusz, villamos, metró, trolibusz, hajóállomások MALÉV, stb.).

A kitiltottra vonatkozó kötelezettségek és tilalmak

64. A kitiltás területi hatálya — az elrendelő hatóság illetékességétől függetlenül — meghatározható a főváros, a főváros és egy vagy több megye területére, megyén belül egy vagy több városra, illetőleg járásra.
65. A lakóhely szerinti járáson belüli kitiltás területi hatálya a járási székhelyre nem terjedhet ki.
Ha az eljárás alá vontnak a járási székhelyen való megjelenése, illetve tartózkodása nem kívánatos, akkor a kitiltás helyett lakóhelyén rendőri felügyelet alá kell helyezni.
66. A kitiltottnak a határozat jogerőre emelkedésének napjától számított nyolc nap elteltéig a kitiltás hatálya alá eső területet el kell hagynia. Ez időn belül köteles a szabadon választott lakóhely szerint illetékes rendőrkapitányság igazgatásrendészeti osztályán (alosztályán) jelentkezni.
 - a) A jelentkezést az igazgatásrendészeti szerv vezetője, munkaidőn kívül az ügyeletes tiszt vagy a rendőrőrs ügye-

lete, illetőleg a kihelyezett körzeti megbízott fogadja, és az elrendelő határozaton annak megtörténtét hivatalosan igazolja.

- b) Az igazgatásrendészeti osztály- (alosztály) vezetője köteles a kitiltottat — jelentkezését követően — nyilvántartásba venni, jogaira nézve ismételten kioktatni, s minderről az elrendelő rendőrhatalóságot átíráttal haladéktalanul értesíteni. A kitiltás hatálya alá eső területen meglevő esetleges munkaviszony megszüntetésére pedig — az elrendelő hatóság útján — intézkedni.

67. **A rendőri felügyelettel elrendelt kitiltás** alatt állóra a rendőri felügyelet és a kitiltás szabályait együttesen kell alkalmazni a kiegészítéssel, hogy

- a) a határozatban meg kell nevezni azt az államigazgatási területet (várost, községet, stb.) is, mint kényszerszertartózkodási helyet, ahol a kitiltás hatálya alatt tartózkodnia kell. Kötelezni kell arra, hogy az elrendelő határozat jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül a kényszerszertartózkodási helyre megérkezzen és a legközelebbi rendőri szervnél jelentkezzen;
- b) a rendőri felügyelettel kitiltottat a kijelölt kényszerszertartózkodási hely szerint illetékes rendőrkapitányság veszi nyilvántartásba. A rendőri felügyelet szabályai a nyolc nap leteltével lépnek hatályba;
- c) a rendőrhatalóságok felkérésre kötelesek a kényszerszertartózkodási hely kijelöléséhez, az esetleges munkahely, illetve munkásszállás biztosításához is egymásnak kölcsönösen segítséget nyújtani.

68. A kényszerintézkedések fajtái megválasztásának és a korlátozó szabályok — kötelezettségek és tilalmak — meghatározása során alapelveként kell figyelembe venni, hogy

- a) rendőri felügyeletet kell elrendelni, ha a kényszerintézkedés alá vont kifogásolt magatartása az állandó vagy ideiglenes lakóhelyén a rendelet 6. §-ában szabályozott módokkal eredményesen ellenőrizhető, illetve befolyásolható;
- b) a kitiltás — kivételes eszközként — csak akkor alkalmazható, ha az eljárás alá vontnak a rendelet 1. §-ában meghatározott társadalomra veszélyes életvitele kapcsolatban

áll az adott területen való tartózkodásával, ott állandó lakással és foglalkozással nem, vagy csupán ideiglenes lakcímmel rendelkezik, oda létfontosságú kapcsolat nem fűzi. A végleges elzúllását eredményezhető, vagy bűncselekmények elkövetésére utaló életvitelre állandóan ösztönző környezetéből való eltávolítása indokolt. Az onnan történő eltávolítása pedig káros tevékenysége korlátozására, vagy esetleg megszüntetésére vezethet. A rendelet 7. §-ában meghatározott korlátozások elegendők ahhoz, hogy az életvitelén más államigazgatási területen önerejéből változtasson;

- c) a rendőri felügyelettel elrendelt kitiltás — a b) alpontban foglalt előfeltételek esetén — azzal szemben alkalmazható, aki a lakó- vagy tartózkodási helyén más eszközzel eredményesen nem korlátozható, a magatartásán önerejéből nem akar, vagy nem képes változtatni és a rendőri felügyelettel való ellenőrzése is szükséges.
- d) fiatakorút kitiltani csak abban az esetben lehet, ha az előző pontokban meghatározott előfeltételek fennállnak, és a kitiltás nem jár a családi kötelékből (intézetet is ideértve) való kiszakítással.

69. A rendelet 6., 7., 8. §-ában felsorolt — részben kötelezően alkalmazandó — szabályokat úgy kell meghatározni, hogy azok

- a) alkalmasak legyenek a rendelet 1. § (3) bekezdésében meghatározott célok eléréséhez, illetve a kényszerintézkedés alatt álló magatartásának differenciált ellenőrzése megszervezésére és a kifogásolt életvitelének kedvező irányú befolyásolására;
- b) mentesek legyenek a megtorló jellegtől és a közbiztonsági érdekek védelme mellett a nevelés szempontjai is érvényesüljenek;
- c) megfelelően igazodjanak a személyi, családi, lakás és munkahelyi körülményekhez is.

70. A rendelet 6., 7., 8. §-ában szabályozottak alapján előírt és a határozatban egyértelműen meghatározott magatartási szabályok megszegése esetén az 1968. évi I. tv (Sztv) és ennek végrehajtását szabályozó 21/1975. (BK 6.) BM számú utasítás végrehajtási utasításának rendelkezései az irányadók.

71. Bírói ítélet vagy szabálysértési határozat alapján végrehajtásra kerülő, egy évet meg nem haladó szabadságvesztés, avagy elzárás esetén az igazgatásrendészeti osztály (alosztály), a szabadulás ismert, illetve várható időpontjának megjelölésével köteles az ellenőrzést végző, s a jelentkezést fogadó közrendvédelmi szervet, illetőleg az ügyeletet haldéktalanul értesíteni.

IV. FEJEZET

A kényszerintézkedés alatt álló ellenőrzése

72. A kényszerintézkedés alatt álló ellenőrzését — a határozat hatályba lépésének, illetőleg az esetleges azonnali végrehajtása napjától kezdve — egész életvitelére ki kell terjeszteni.
73. A rendőri felügyelet alatt álló (rendőri felügyelettel kitiltott) jelentkezését az ügyeletes tiszt, illetőleg tiszthelyettes, valamint székhelyen kívül a kihelyezett körzeti megbízott fogadja.

A jelentkezést fogadó köteles:

- a) az eljárás alatt állót a különböző jelentkezéstől eltelt idő alatti tevékenységéről elszámoltatni, személyi igazolványát megvizsgálni és az esetleges változásokra vonatkozó kérdéseket tisztázni (munkahely vagy lakásváltoztatás, stb.),
 - b) a további magatartására nézve őt kioktatni,
 - c) szabálysértés vagy bűncselekmény gyanúja esetén a halasztást nem tűrő intézkedést megtenni (jegyzőkönyvi elszámoltatás, őrizetbevétel, stb.),
 - d) a megjelenés tényét a „Jelentkezési-ellenőrzési” nyilvántartólap megfelelő rovatába bejegyezni, az esetleges észrevételekről, vagy intézkedésekről készített feljegyzést ehhez csatolni,
 - e) az eljárás alatt álló kérelmére a megjelenést igazolni.
74. Az állam belső rendjének védelme érdekében vagy nyilvántartott veszélyes bűnözőként kényszerintézkedés alatt álló jelentkezőt az illetékes állambiztonsági, illetve bűnügyi beosztott havonta legalább egyszer személyesen is köteles elszámoltatni.

Az igazgatásrendészeti szerv illetékes beosztottjának — a jelentkezésnél való — jelenlétét az igazgatásrendészeti osztály- (alosztály-) vezetője eseti jelleggel, szükség szerint rendelje el.

75. A lakáselhagyási tilalom megtartásának ellenőrzése — esetenként az érdekelt szolgálati ág beosztottjának részvételével — a közrendvédelmi állomány feladatát képezi. Az ellenőrzést a rendőrfőnök (a nyomozó) a parancsnoki eligazítás, a kihelyezett körzeti megbízott a saját megítélése alapján, de legalább a nyilvántartó lapon meghatározott számban köteles végrehajtani. Ennek során
- a) a rendőr a kényszerintézkedés alatt álló lakcímén a lakáselhagyási tilalom időszakában jelenjen meg és ott — a hozzátartozók vagy mások nyugalmanak kímélése mellett — csak a szükséges ideig tartózkodjon. A közös háztartásban élőkön kívül jelenlevőket igazoltassa, s velük kapcsolatban a szükséges intézkedést fogantasson (körözött személy elfogása, személyi igazolvánnyal nem rendelkező előállítás, stb.);
 - b) fiatalok eljárás alatt állónak a lakáson való ellenőrzését elsősorban polgári ruhában — minden feltűnést kerülve — kell fogantassani;
 - c) ha bűncselekmény alapos gyanúja felmerül, a rendőr használatlan nyomozati cselekményként végezzen házkutatást, illetőleg szabálysértés gyanúja esetén helyiségeket ellenőrzést;
 - d) az ellenőrzés tényét kézjeggyel ellátva naprakészen be kell jegyezni a nyilvántartó lap vonatkozó rovatába. Az esetleges intézkedésről jelentést kell készíteni.
76. A nyilvános és nem nyilvános helyek látogatásának és más tilalmak megtartásának ellenőrzését a rendőri szervek mindennapi munkájának részeként az őr-, járőrszolgálatra, illetőleg a közbiztonsági akciókra vonatkozó szabályoknak megfelelően kell teljesíteni.
77. A kitiltott lakáson és munkahelyen nem ellenőrizhető.
78. A kényszerintézkedés alatt álló ellenőrzését szüneteltetni kell a kórházi vagy más gyógyintézeti kezelése, illetve a szervezett üdültetésben való részvételének ideje alatt. A szabadságvesztés vagy elzárás végrehajtásának kezdő és befejezésének várható napjáról az arról elsőként értesülő szolgálati ág az ellenőrzésben érdekeltet köteles haladéktalanul értesíteni.

A szüneteltetés okát, valamint a szabadságvesztés, illetve elzárás kezdő és várható befejező időpontját a jelentkezési-ellenőrzési nyilvántartólap jelentkezési rovatába is folyttalagosan fel kell jegyezni.

79. Ha a kényszerintézkedést megszüntették, a határozat kihirdetésének napjával az ellenőrzést meg kell szüntetni.
80. A megszüntetést követően az igazgatásrendészeti osztály-(alosztály-) vezetője
 - a) a határozat egy példányával haladéktalanul köteles értesíteni a BM Nyilvántartó Központ 2., 3. Osztályát, illetőleg — figyelőzést visszavonó átirattal — a helyi lakcímnyilvántartót és a népességnylvántartó tanácsí szakigazgatási szervet;
 - b) az ellenőrzésre jogosult szervektől a kiadott okmányokat (határozatot, nyilvántartólapot, engedélyeket), rövid úton vonja be;
 - c) a megszüntető határozat egy példányát terjessze fel a fellettes rendőrhatalóságához — állambiztonsági ügyben a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség Közrendészeti Osztályára is —, illetve adja át a kényszerintézkedést kezdeményező szervnek;
 - d) ha a kényszerintézkedés kapcsán a vezetői engedély, vagy vezetői (hajtási) igazolvány bevonására, vagy a távbeszélő állomás leszerelésére is történt intézkedés, a megszüntető határozat egy példányát küldje meg az illetékes közlekedésrendészeti hatóságnak, illetve a megszüntetésről értesítse az illetékes postaigazgatóságot;
 - e) az eljárási iratokat a bevont okmányokkal együtt 5 éves határidőzéssel helyezze irattárba.
81. Rövid úton törölni, illetve töröltetni kell a nyilvántartásokból azt, aki meghalt, illetőleg az ország területét végleges szándékkal elhagyta.
82. A rendőrkapitányság vezetője, átruházott hatáskörben az igazgatásrendészeti osztály (alosztály) vezetője indokolt esetben az alábbi, a kötelezettségeket és tilalmakat ideiglenesen feloldó engedélyeket adhatja ki:

a) rendőri felügyelet alatt álló részére:

- **lakáselhagyási engedélyt** (a lakóhelyen belüli munkavégzésre a lakáselhagyási tilalom időtartamának meghatározott hányadára),
- **munkabajárási engedélyt** (a tilalom alá eső területen kívüli munkaviszonyban álló vagy tartósan napszámos, illetve alkalmi munkát vállaló részére, feltéve, ha a napi oda-, visszautazás biztosítható),
- **eltávozási engedélyt** (a tilalom alá eső államigazgatási terület elhagyására). Eltávozási engedély legfeljebb három napig terjedő időre szóló kiadására a rendőrőrs parancsnoka és őrsparancsnok-helyettese (váltásparancsnok), valamint körzeti megbízotti csoport, vagy a kihelyezett körzeti megbízott is feljogosítható.

Az engedélyek kiadásáról, azok egy példányával haladéktalanul értesíteni kell a jelentkezés fogadására megnevezett, valamint az ellenőrzést végző, szükség esetén a munkahely szerint is illetékes rendőri szervet.

- **átköltözési engedélyt** (a rendőri felügyelet alatt állónak más rendőrhatóság területére való átköltözéséhez). Az átköltözés engedélyezéséhez előzetesen meg kell kérni a jelzett lakóhely szerint illetékes rendőrhatóság (rendőrkapitányság vagy rendőr-főkapitányság) hozzájárulását. Az átköltözést követően az ügyben kezelt összes iratot — további eljárásra — meg kell küldeni az új lakóhely szerint illetékes rendőrhatósághoz. Az átköltözést engedélyező rendőrkapitányság a határozatának egy-egy példányával köteles a felettes rendőrhatóságot, valamint a BM Nyilvántartó Központ 2. és 3. Osztályát értesíteni.

Az átköltözés engedélyezésével kapcsolatban rendőrkapitányságok között felmerülő véleményeltérések esetén az ügyet a közös felügyeleti rendőrhatóság vezetője, illetőleg végső fokon a BM Igazgatásrendészeti Csoportfőnökség Közrendészeti Osztálya bírálja el,

- munkaviszonyból eredő kötelezettség folytán huzamosabb ideig tartó távollét esetére — az elrendelő hatóság illetékességének megtartása mellett — **ideiglenes átköltözési engedélyt** kell kiadni. A rendőri felügye-

let hatályba lépése előtt létesített ilyen jellegű munkaviszony esetén az ideiglenes lakcím szerint illetékes rendőrhatalóság az ideiglenes átköltözési engedélyhez való hozzájárulását nem tagadhatja meg. A rendszeres hétvégi hazautazást az ideiglenes lakcím szerint illetékes rendőrhatalóságnak kell biztosítani és az ellenőrzési feladatokat is ellátni;

- b) kitiltott részére **visszatérési engedélyt** a kitiltás hatálya alá eső területre
- kivételes esetben a kitiltás végrehajtásának legfeljebb tíz napig terjedő elhalasztására szóló engedélyt kizárólag az elrendelő rendőrhatalóság vezetője vagy a fellettes szerve adhat,
 - a kitiltottnak a visszatérését vagy a kitiltás hatálya alá eső területen való átutazását indokolt kérelemre és a szükséges időtartamra csak az új lakhely szerint illetékes rendőrkapitányság vezetője engedélyezheti,
 - a kitiltás hatálya alá nem eső területen a lakcímváltozáshoz engedélyt nem kell kérni,
 - elzárásból szabadult a kitiltás hatálya alá eső területen — ha az a lakhelyére való utazás legrövidebb útvonalába beleesik — a szabadulólevél birtokában 24 órán belül külön engedély nélkül átutazhat.
83. A kényszerintézkedés alatt álló fellebbezése, a jogerős határozat elleni panasza, illetőleg a hatósági idézések teljesítését, orvosi vizsgálatra vagy gyógykezelésre való megjelenését, továbbá a munkavégzés, illetve lakás- vagy lakhelyválttatás biztosítását célzó kérelme illetékmentes.
84. Ismeretlen helyen tartózkodó kényszerintézkedés alá helyezett körözését — az eltűntekre vonatkozó hatályos rendelkezéseknek, valamint a nyilvántartott veszélyes bűnözők körözését szabályozó utasításoknak megfelelően — el kell rendelni.
85. A körözést az igazgatásrendészeti szervek javaslatára a rendőrhatalóság vezetője rendeli el.
86. Az ismeretlen helyen tartózkodó, nem jogerősen kényszerintézkedés alá helyezett is körözhető. Előkerülése esetén az előállítási időn belül — a körözést kibocsátó első fokú rend-

örhatóságtól, illetve annak ügyeletétől — tájékoztatást kell kérni az illetékes másodfokú hatóság döntéséről.

87. A közölt másodfokú határozatot a féllel ismertetni kell, s az adatait az intézkedő rendőrhatalóság igazgatásrendészeti szerve (munkaidőn kívül az ügyeletes tisztje) köteles a kényszerintézkedés alá helyezett személyi igazolványába szabályszerűen bejegyezni. Ezzel egyidejűleg utasítani, hogy a jogerős határozat rendelkezéseinek haladéktalanul, illetve kitiltottak esetében az intézkedést követő nyolc napon belül tegyen eleget.

V. FEJEZET

Záró rendelkezések

88. A kényszerintézkedések feletti országos szakirányítást a Belügyminisztérium igazgatásrendészeti csoportfőnöke a Közrendészeti Osztály vezetője útján látja el. Gondoskodik a rendelet 12. §-ából adódó átmeneti feladatok szabályozásáról és a végrehajtáshoz szükséges nyomtatványok rendszerezéséről.
89. A kényszerintézkedéssel kapcsolatos eljárásokra — a rendeletben nem szabályozott kérdésekben — az államigazgatási eljárás szabályairól szóló 1957. évi IV. törvény az irányadó.
90. Ez az utasítás a kiadása napján lép hatályba. Ezzel egyidejűleg a 015/1966. számú belügyminiszter-helyettesi utasítás hatályát veszti.

Dr. KAMARA JÁNOS s. k.,

r. vezérőrnagy

belügyminisztériumi államtitkár

Készült: 2 225 példányban.

Kapják: elosztó szerint.

K I V O N A T

a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvényből

Kitiltás és rendőrhatósági felügyelet szabályainak megszegése

97. §. (1) Aki

- a) a kitiltás hatályának tartama alatt olyan községben, városban vagy az ország területének olyan részében tartózkodik, ahonnan a rendőrség jogerős határozattal kitiltotta,
- b) a rendőrhatósági felügyeletre vonatkozó szabályokat megszegi, elzárással vagy ötezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.

TARTALOMJEGYZÉK

	oldal
A 4/1976. (VII. 24.) BM számú rendelet a rendőrhatósági kényszerintézkedésekről.	1
A 6/1976. számú belügyminiszteri utasítás a rendőrhatósági kényszerintézkedésekről szóló 4/1976. (VII. 24.) BM számú rendelet végrehajtásáról.	7
A kényszerintézkedések személyi hatálya és azok alkalmazására jogosult hatóságok.	7
— Kényszerintézkedés alkalmazásának előfeltételei	1— 6. pont
— Kényszerintézkedést kizáró okok	7—12. pont
Gondozásra, eltartásra szoruló helyzetéről szóló tájékoztató	13. pont
A kényszerintézkedés elrendelését megelőző előkészítő eljárás	11
Az előkészítő eljárás megindítása	14—18. pont
A kényszerintézkedés elrendelésének mellőzése	19. pont
Az iratokba való betekintés	20—21. pont
A határozathozatal	22—26. pont 14
A kényszerintézkedést elrendelő (meghosszabbító vagy megszüntető) első fokú határozat kihirdetése	27—30. pont 15
A határozat bejegyzése a személyi igazolványba	31—32. pont
	87. pont
A kényszerintézkedés elleni jogorvoslati eljárások	17
A fellebbezés előterjesztése	33—39. pont
	54. pont
Kitiltó határozat elleni fellebbezés elbírálása	34. pont
A kényszerintézkedés alá helyezett nyilvántartásba vétele	18

A kényszerintézkedést elrendelő határozattal értesítendő szervek	40—44. pont	
A kényszerintézkedés időbeli hatálya	45—46. pont	
A felülvizsgálati eljárás		20
A felülvizsgálati eljárás lefolytatása	47—52. pont	
Rendkívüli felülvizsgálat	53. pont	
Felülvizsgálati határozat elleni fellebbezése	54. pont	
A felülvizsgálati határozat megküldése	55. pont	
A kényszerintézkedés megszüntetése felülvizsgálati eljárás során	56—57. pont	
A rendőri felügyelet alá helyezettre meghatározható kötelezettségek és tilalmak		22
A jelentkezési kötelezettség	58—60. pont	
A lakáshagyási tilalom	61. pont	
A rendőri felügyelet területi hatálya	62. pont	
A nyilvános és egyéb helyeken való megjelenés tilalma	63. pont	
A kitiltottra vonatkozó kötelezettségek és tilalmak		24
A kitiltás területi hatálya	64—65. pont	
A kitiltott kötelezségei	66. pont	
A rendőri felügyelettel elrendelt kitiltás	67. pont	25
A kényszerintézkedések fajtái megválasztásának elvei	68—69. pont	
A kényszerintézkedések szabályainak megszegése	70. pont	
Szabadságvesztés vagy elzárás esetén történő értesítéssadási kötelezettség	71. pont	
A kényszerintézkedés alatt álló ellenőrzése		27
Az ellenőrzés kezdete, terjedelme	72. pont	

A kényszerintézkedés alatt álló elszámoltatása	73—74. pont
A lakáselhagyási tilalom ellenőrzése	75. pont
A tilalmak ellenőrzésének módja	76—77. pont
Az ellenőrzés szüneteltetése, megszüntetése	78—81. pont
A kényszerintézkedés alatt állónak kiadható egyes engedélyek	82. pont
A kényszerintézkedés alatt álló beadványainak illetékmentessége	83. pont
A kényszerintézkedés alá helyezett körözése	84—87. pont

Záró rendelkezések

32

Kivonat a szabálysértésekről szóló 1968. évi I. törvényből: a kitiltás és rendőrhatalósági felügyelet szabályainak megszegése

33